

Organ Spółki Wydawniczej | KURYTYBA, DNIA 14 LISTOPADA 1925 | Wychodzi dwa razy na tydzień.

ROK VI. | Wydawca w imieniu Spółki Wydawniczej: Ks. Stanisław Piasecki | Redaktor odpowiedzialny: Stanisław Bęben | Nr. 81. Adres dla listów: — Curitiba, Caixa Postal 155 — Adres Redakcji: Curitiba, Avenida Dr. Jayme Reis 115. — Paraná, Brasil

Table with subscription rates for 'LUDU' in Brazil, Argentina, and Europe, including monthly and quarterly options.

Polityka polska w obecnej chwili.

(Ciąg dalszy) HRABIA ADAM TARNOWSKI. Jeszcze jednego wielkiego polityka ma Polska w zapasie...

jąca wprost do zniszczenia i ponownych rozbiorów Polski. Nie ma się tu co ludzi; nawet katolickie stronnictwo centrum...

nia przyniosą Niemcy na stół obrad do Ligi Narodów: 1) Zwrot zabranych im kolonii...

Walka pod wodą.

Dwa arcydzieła stworzył dzisiaj geniusz człowieka: samolot i łódź podwodna; na pierwszym szybuje w przestworzach...

łowania i próby nie mogą ich podnieść z głębin. Przeróżające sceny oczekiwania śmierci pod wodą w łodzi podwodnej opisuje nam pewien officer włoski w czasopiśmie genueńskim 'Caffaro'...

Chcesz się dowiedzieć

czego dokonała zbiorowymi wysiłkami Kolonia polska w Brazylii i co nadal ma czynić, to kup sobie 'Kalendarz Przyjaciela Rodziny na rok 1926'...

C-el QUEIROZ 'Amolafaca'. Za gotówkę i na spłaty.

Table with land prices: SA DO NABYCIA ZIEMIE DO SADZENIA I HERWALE PO CENACH: Za 10 alkierów ziemi 730\$000...

Począwszy od dnia 1-go maja 1926 cena ziemi wzrosła o 10\$000 na alkierze, zaś biorącym ziemię na wypłaty doliczanym będzie 5 proc. do pozostałej nie wpłaconej kwoty.

ZYWCEM ZAMUROWANA.

Powieść podług starej kroniki napisał Karol Miarka. (Ciąg dalszy). — Lecz jak powróci? — To się go pozbedziemy i baste!

szcze nie widziała mężczyzny. Wybiegła przed drzwi, uprzejmie prosząc gości, aby sobie odpoczęli i rumakowi oddech-nąć pozwolili.

nie wyrzekła myśli swych, owszem udając wdzięczność i rozczulenie zawołała z płaczem: — Dziękuję ci, szlachetny młodzieńcze za twoje współczucie, słowa twoje...

czaiwy a niedoświadczony młodzieniec byłby utonął; gdyby go Anioł Stróż nie był podpierał; przypominając mu zmarłego ojca, rękę i Marysę.

zabrząca go o opiekę, a z drugiej strony skromna postać Marsyl, podobna do Anioła niedoświadczony. Matka — Anioł Stróż. Sygryda, rozstawiwszy wszystkie sidła...

Ciąg dalszy nastąpi.

mej piersi opalony od słońca Sycyliozek i woła przeraźliwie: »Jeżeli nie zobaczą zaraz mej matki z powrotem, to cię zastrzelę jak psa«. — W tej okropnej chwili zaczęła się na nowo praca z ostatecznym wysiłkiem. Grobowa cisza zaległa Łódź. Słychać było bicie serc i rżenie w piersiach. Wreszcie pod koniec drugiego dnia podniosła się Łódź i wypłynęliśmy na powierzchnię morza, byliśmy uratowani. Skończyła się męka... dwóch dni... a my myśleliśmy, że to wieczność cała».

POTRZEBA SŁUŻĄCEJ do wszelkich robót domowych. — **Rua Marechal Deodoro 51 — Curityba.**

Wiadomości. Z POLSKI.

POLSKA SŁACIŁA 37 MILJONÓW DOLARÓW.

Warszawa. — W pierwszym półroczu rząd polski spłacił 37 milionów dolarów. Spłaty obejmują konsolidowane długi Wielkiej Brytanii, Norwegii, Szwecji, Danii, Francji, Szwajcarii, jak również pożyczkę włoską, pożyczkę amerykańską, oraz wierzytelności prywatnych. Wszystkie długi zostały zwrócone na czas wyznaczony.

NIEPRAWDOPODOBNA POLGŁOSKA.

Warszawa. — Przez Rygę nadeszły tu wiadomości, że na terenie Litwy zostały zorganizowane związki, mające na celu przyłączenie Litwy do Polski. Rozpoczęły one propagandę wśród ludności litewskiej, wzywając do opozycji przeciw rządowi kowieńskiemu i do wysłania delegacji do Polski z prośbą o przyłączenie Litwy do Polski.

WYMIANA WIEŹNIÓW POLITYCZNYCH MIĘDZY POLSKĄ A LITWĄ.

Warszawa. — Pełnomocnicy polskiego i litewskiego Czerwonego Krzyża podpisali ostateczny protokół w sprawie wymiany więźniów politycznych. Wymiana ta miała nastąpić 23-go września w Oranach. Wśród więźniów Polaków jest sześciu skazanych na śmierć.

ZMIANA TONU I METOD ROSJI WOBEC POLSKI.

Rzym, 8-go października. — Stolica Apostolska otrzymała wczoraj wiadomość, iż rząd Rosji sowieckiej cofnął wyrok śmierci wydany na kapłana katolickiego, Dmowskiego, który skazany został za rzekome podniesienie buntu przeciw prawom sowieckim odnośnie do Kościoła.

Kiedy w Watykanie dowiedziano się o wyroku, Papież polecił natychmiast papieskiemu nuncjuszowi w Berlinie, mgr. Pazellemu, aby starał się uzyskać odwołanie wyroku śmierci.

NARESZCIE SPOKÓJ NA POGRAICZU POLSKI I ROSJI.

Warszawa, 8-go października. — W ręce władz polskich dostały się w ostatnich dniach dokumenty, z których wynika, iż rząd sowiecki na krótko przed wizytą Cziczerina w Warszawie wydał energiczne zarządzenie, aby na pograniczu polsko-sowieckim zaprzestano zupełnie wszelkich dotychczas tak często się powtarzających napadów band na Kresy wschodnie Rzeczypospolitej.

Każdą sowiecki zalecił unikać wszystkiego, co mogło zamącić ostatnio uwidocznione zbliżenie polsko-rosyjskie.

ŻYDZI ZAWIEDLI.

Premier Grabski przyszedł do przekonania, że ugoda polsko-żydowska Polsce nie dała. Byłoby

jeszcze dobrze, gdyby nie nie dała, ale nam się zdaje, że ugoda polsko-żydowska Polsce może wiele odebrać.

POLSKA I ROSJA PRZECIWI AMERYCE W OBRONIE SWEGO ZBOŻA.

Warszawa. — W kołach rządowych zostało niedawno ogłoszone, że Polska i Rosja zawarły umowę, na mocy której łączą się do walki przeciw agresywnym trustom zbożowym Stanów Zjednoczonych. Dotąd Ameryka sprzedawała swoje zboże na rynkach Europy, wypierając handel polski i rosyjski. Dlatego też, ażeby pobić silniejszego współzawodnika, Polska i Rosja połączyły się przeciw Ameryce na tym punkcie.

Ponieważ tak Polska, jak i Rosja posiadają wielkie zapasy zboża na wywóz, spodziewanym jest że nie dadzą się pokonać trustom amerykańskim.

Wiadomość ta znowu wywołała zdziwienie w kołach rządowych Europy.

KRWAWE STARCIE POLSKICH ROBOTNIKÓW Z NIEMCAMI.

We dworze Edwards Hof, w pobliżu Arnswalde doszło do krwawego starcia między polskimi robotnikami w liczbie około 450, a optantami niemieckimi.

Polscy robotnicy użyli dla swej obrony kos i sierpów i innych narzędzi które mieli pod ręką. Kilka osób zostało raniionych.

CZYTELNIKU!
Nie zwlekaj z opłatą za twoją gazetę.
Sobie to nie pomożesz,
A gazetę swą szkodzisz.

Z Brazylii.

Kurytyba.

POWIEKSZENIE WODOCIĄGÓW w Kurytybie. Wśród wielu dzieł publicznych, których dokonuje obecnie tak czynny i ruchliwy prezydent Parany p. dr. Munhoz da Rocha, wymienić trzeba i rozszerzenie wodociągu w Kurytybie. Rezerwoar (caixa d'agua) na Alto São Francisco w sąsiedztwie redakcji „Ludu” obejmuje 6700 metrów kubicznych wody, co stanowiło (na dzień) nie wystarczająco na rozrastającą się Kurytybę. Nadto zbiornik wody na Alto São Francisco położony obok redakcji „Ludu” na wysokości 939 metrów nad poziomem morza, nie mógł obsłużyć wodą miejscowości położonych na tejsamej lub nieco większej wysokości, przeto kazał prezydent dobudować drugi zbiornik na szczyście położonym na wysokości 953 metrów, a więc wyższym o 14 metrów, co pozwoliło na znaczne rozszerzenie rur wodociągowych. Po przygotowaniu zbiorników, ujęto wodę rzeki Cayguava w górach Serra do Mar i przy pomocy maszyny parowej wyłócono ją o 110 metrów wyżej, tak że siłą spadku sływa do wyższego zbiornika i zwiększa zasób wody na 10 tysięcy metrów kubicznych dziennie w obu wodociągach. W sierpniu i wrześniu działały już wodociągi z doskonałą sprawnością.

»O DIA«, tutejszy dziennik opozycyjny znany z rozpuszczania dzikich wieści, podaje telegram z Rio pod dniem 11-go listopada, że w izbie deputowanych w Rio rozchodzą się pogłoski o ustąpieniu z dniem 15-go listopada prezydenta Brazylii Artura Bernardesa, który chce sobie odpocząć i w tym celu wyruszy w podróż do różnych stanów. Wogóle, prezydent ma się 15-go listopada zrzec swego godności na rzecz prawego swego zastępcy.

TUTEJSZY SZPITAL MIEJ-

Obchód Narodowy w Abranches.

Towarzystwo «Władysława Jagiełły» w Abranches, obchodzi w niedzielę, 15 b. m. uroczyste **Koczenie Odrodzenia Polski**. Weźmie udział w sumie w kościele parafjalnym. Wiec orem o 7-ej godzinie odgryją dzieło szkolne teatrów.
O liczny udział Rodaków zaprasza **Zarząd Towarzystwa.**

SKI (Santa Casa) dostał się w wielki trudności finansowe. Za październik miał dochodu zaledwie 23 tysiące milrejsów, a rozchody doszły do sumy 33 tysięcy. Gazety wzywają ludność Kurytyby by pospieszyła z pomocą tej koniecznie potrzebnej instytucji.

WIELKA ULEWA z grzmotami przeszła 12-go listopada popołudniu nad Kurytybą; piorun uderzył kilkakrotnie i zepsuł przewody elektryczne, tak że wieczorem dopiero po całonocnej naprawie zabłyśnięła elektryczność w mieście.

DO URN WYBORCZYCH na deputowanych do kongresu stało nowego stanęło 8252 lektorów — wyborców w całej Paranie wedle ogłoszenia do 12-go listopada.

OBYWATELSTWO BRAZYLIIJSKIE uzyskał inżynier polak p. Artur Sadowski mieszkający w Paranie, jak donoszą dzienniki z Rio de Janeiro

Parana.

W miejscowości Avencał koło Ipyrangi trafiono na trupa żebraka João da Silva, nazywanego pospolicie Cambuta. Świńnię pożarły jednak tak znaczną część trupa, że nie można było z pozostałych szczątków rozpoznać, czy tu zaszedł wypadek śmierci czy też jakiejś zbrodni.

Rio de Janeiro.

»RIO, 10-go listopada. Już od dłuższego czasu otrzymała policja w Rio różne zawiadomienia, że w tak zwanych szkółkach tańców, bardzo licznych w stolicy, dzieją się wielkie nadużycia pod względem moralnym. Dzisiaj wyprawili się na rewizję tych szkół(?) subdelegat policji Mario Lamberti w towarzystwie sędziego opiekuńczego dla małoletnich i odkryli wiele bezczesztw w tych ogniskach zatracenia. Sędzia dr. Melo Mattos spotkał mnóstwo 12 — 13 — 14 letnich chłopców, którzy z całą swobodą obracali się w kołach zarzązonych i zepsułych dziewcząt. Policja postanowiła wystąpić z całą surowością przeciw tym potępienia godnym ogniskom zepsucia.

São Paulo.

Sekretarz stanu ma wreszcie przedstawić kongresowi stanowemu wniosek założenia kilku kolonii dla trędowatych w różnych municypjach. Koszta poniosą stan i powiaty. Ostatecznie więc upadł plan wybudowania ogromnego schroniska dla trędowatych pod Mogy das Cruzes, gdyż onoby i tak nie objęło wszystkich trędowatych, których niestety jest jeszcze wielu w całym stanie. Ogólnie uznają lekarze, że lepiej wytypić się trąd gdy zarazyonych nie skupia się tylko w jednym zakładzie.

Bahia.

Straszny pożar wybuchł 6-go listopada w Bahii i ogarnął wskutek silnego wiatru cały szereg składów, domów handlowych, banków i firm okrętowych na pierwszorzędnym ulicach. Sama firma Tode e Irmaos, gdzie pożar się rozpoczął poniosła szkody na 30 milionów milrejsów.

Rio Grande do Sul.

OSZUKIWANIE SPADKOBIERCÓW. Ministerstwo spraw agrarnych w Warszawie podaje do wiadomości, że dnia 17-go

grudnia 1924 roku na kolonji Guarany, stan Rio Grande do Sul, Brazylija, został zamordowany przez rewolucjonistów Jakób Bukajło i jego żona Anna Bukajło. Zamordowani pochodzili ze wsi Presowce, powiat Zborów i nie pozostawili potomstwa.

Majątek powyżej wspomnianych słąda się z działki, wynoszącej około 25 ha, inwentarza żywego i martwego i pewnego zapasu żywności.

Roszczyć prawo do wyżej wymienionego spadku winni nadać udokumentowane podanie, odpowiednio zaopatrzone w znaczki stemplowe do Ministerstwa Spraw Zagranicznych z powołaniem się na N. K. 11. a 7541/25

Ze swiata. Francja.

Sławny matematyk i profesor uniwersytetu paryskiego Charles Henry, zaciekał świat świat uczony ogłoszeniem, że pracuje nad przyrządem przypomozy którego uda mu się zmierzyć d u s z ę l u d z k ą i to jej ciężar, wymiary i gęstość. Profesor Henry jest przekonany, że dusza ludzka istnieje jako elektryczne promieniowanie (radiacja) i wydaje biologiczne fale, które można uchwycić. Wedle niego jest to już naukowo ustalone, co dawno było prawdą religijną; wszystkie nasze dusze już dawno promieniowały i po śmierci naszej znowu w innej postaci promieniować będą.

(Przy p. Red. I obecnie żaden z mężów nauki z tych głupstw się nie śmieje, choć tak uragano dawniej wielu uczonym z średniowiecza, którzy nie wiele inaczej o duszy nauzczeni i też jej pomiary ująć chcieli.)

Włochy.

Gazeta urzędowa »Popolo Italia« ogłasza ze zdziwieniem, że Anglja zamysła zwrócić Niemcom ich kolonie Togo i Kamerum. Włochy nie mogą dopuścić do tego, gdyż przy podziale terytorjów po wojnie i tak mało otrzymały, choć dla wspólnej sprawy tyle krwi przelały.

O KARĘ ŚMIERCI DLA STRAJKUJĄCYCH.

Rzym. — Wielka Rada Faszystowska planuje nową ustawę, która rządowi daje całkowitą kontrolę nad stosunkiem pracujących i pracodawców. Między innymi ustawa ta daje cios poważnej agitacji socjalistycznej, przez ustanowienie przymusowych sądów rozjemczych dla wszelkich zatargów między pracą i kapitałem i przewiduje karę śmierci dla strajkujących.

Rosja.

ZNISZCZENIE BOLSLEWICKIEJ EKSPEDYKCJI KARNEJ. Pogranicze sowieckie. W dniu 20-go września ekspedycja kar-

Śpiewniki na składzie w redakcji „Ludu”:

1) **Śpiewnik kościelny z nutami i melodjami** — zawiera przeszło 500 pieśni religijnych naszych ojców, niezbędny dla organistów i przewodników śpiewu polskiego. Śpiewnik ten zawiera 62 kolęd. Wydanie Księży Misjonarzy z Krakowa. Cena jednego egz. 10\$000 wraz z przesyłką.

2) **Śpiewniczek Młodzieży Polskiej** zawiera w trzech zeszytach aż 225 patriotycznych pieśni polskich, ułożonych do śpiewu na 2 lub 3 głosy z nutami. Nadaje dla Towarzystwa Szkół i rodzin polskich. Zawiera także 20 najnowszych pieśni legionowych. Cena 5\$, za 3 zeszyty oprawne w jeden piękny tomik. Osobno można nabyć **trzeci głos (Bas)** do tych pieśni w cenie 3\$000 za zeszyt.

3) **Kantyczki**, wydanie Księży Misjonarzy z Krakowa, zawiera wszystkie kolendy. Egzemplarz 8\$000 wraz z przesyłką.

na G. P. U. wysłana z Ihumienia do Zawiszyna, wpadła w zasadzkę, urządzoną przez powstańców białoruskich. Po krótkiej walce, bolszewicy poddali się. Powstańcy rozbroili ich i wszystkich członków ekspedycji, należących do partji komunistycznej na miejscu powiesili. **56.000 ROZSADNIKÓW REWOLUCJI.**

Paryz — Półrządowa francuska agencja telegraficzna Havasa określa liczbę wszystkich emisariuszów sowieckich czynnych poza granicami Rosji na 56.000 osób.

Niemcy.

KRONPRYNC SZWABSKI UWODZI I PORYWA DZIEWCZYNE.

Berlin, 1-go października. — Sejm pruski debatował wczoraj nad skandalicznym wypadkiem z życia prywatnego następcy tronu cesarskiego, Rzeszy niemieckiej, Kronprynca Fryderyka Wilhelma Hohenzolerna. Mianowicie poseł z miasta Wrocławia, Mueller wytoczył w Sejmie poważne oskarżenie przeciw kronpryncowi zarzucając mu, że uwiłdł obrkę pewnego ubożego funkcjonariusza kolejowego, a następnie porwał jego dziewczynę z domu rodzicielskiego, trzymając ją przemocą w swoim zamku w Oleśnicy (Oels) w niemieckiej części Śląska.

Kiedy ojciec uprowadzonej dziewczyny udał się na zamek i żądał oddania mu córki, kazał go kronprync zamknąć w domu dla obłąkanych.

Na zarzuty powyższe odpowiedzieli nacjonaliści pruscy wielkimi krzykami twierdząc, iż ojciec uwiedzionej przez kronprynca dziewczyny istotnie jest obłąkany, oraz że wszystkie zarzuty przeciw kronpryncowi są rzekomo bezpodstawne. Rząd zmuszony był jednak przyobieczać iż w sprawie tej zarządzi surowe śledztwo.

Pisma wszechniemieckie utrzy-

Nie zaniedbuj twojej ziemi!

Aby twoja praca na roli nie była daremną to najpierw przekonaj się, czy rola twoja jest dobrze **z nawożona i jakim nawozem.**

Jak nie jest nawożona to udaj się najpierw do firmy:

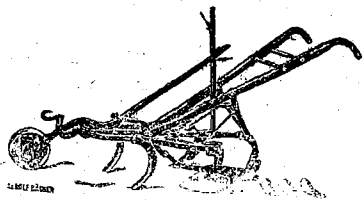
LUIZ ROSE

RUA JOSE BONIFACIO N S — CURITYBA — PARANA

gdzie znajdziesz wielki wybór wszelkich nawozów najrozmaitszego gatunku na różne ziemie, a więc:

Salitre do Chile — saletra chilijska 15,5 proc.
Chloreto de Potassa — chloran potasu 80 proc.
Sulfato de Potassa — siarczan potasu 90 proc.
Superphosphato — superfosfat 44 proc.
Kostna mąka czysto chemiczna.
Kostna mąka zmieszana z mąką z krwi i z obornikiem (Proteina).

Obstalunki dostarcza się do domu w każdej ilości od 1 kila do 1,000 kil, transport darmo bo rząd go opłaca.

Wypielacze, Kultywatory

TYLKO W

Casa Melichar

CURITYBA, Praça Sen. Correia N.7

Msza święta.

Na intencję Członków Związku Oświata odbędzie się w Rio Vermelho w kościele polskim w niedzielę dnia 22-go listopada b. r. o godzinie 10ej

Sekretarjat.

muja, iż cała ta afery ma być tylko sztuczką polityczną, obliczoną na zdyskredytowanie Hohenzollernów.

St. Zjednoczone CO SIĘ W TEJ AMERYCE NIE DZIEJE.

New York. — Ponieważ bandytyzm w miastach amerykańskich wzrasta i kryminaliści zaczynają być ekspertami i nader wybrednymi, a polioja zdaje się być bezsilną wobec wszystkiego, dlatego wielu zamożnych obywateli poczynają myśleć o samoobronie.

W tych dniach sławna śpiewaczka operowa, pani Frances Alda, zakupiła dla siebie wielki automobil pancerny, by przez to uchronić się od napadu, rabunku a może nawet i morderstwa.

Automobil pani Aldy jest tak zbudowany, że żadna kula go nie przebiję.

Teraz pani Alda odetchnęła swobodniej. W ślady jej idą podobno wszyscy bogacze tego kraju.

SOWIZDRZAŁ W SÃO FRANCISCO.

San Francisco, California. — Otto Shaler wierz w prawo. Dla niego rozkaz sądowy jest świętym. Gdy sędzia powiedział podczas jego rozvodu z żoną, że ma rozdzielić swą własność na połowę — Shaler zastował się co do joty.

Żona jego niedawno powołała go znowu do sądu. Tym razem oskarżyła go o skrywdzenie jej finansowo. Mówiła, że Otto oddał jej połowę własności, ale w następujący sposób: Przeciął fortępan na połowę obrazu poprzerynął na połowy i inne rzeczy rozdzielił w ten sam sposób. Stawiony przed sędzią, Shaler tłumaczył się, że zastował się tylko do wyroku sędzięgo.

Ponieważ chce zlikwidować moje towary przeto znacznie niższem cenę na wszystkich przedmiotach kupna. Abywm mógł likwidację jak najprędzej ukończyć postanowiłem przed BOŻEM NARODZENIEM moje towary sprzedawać w cenach śmiesznie niskich. Przyjdźcie i przekonajcie się!

Mam na składzie towary lokeiowe, płótna i inne pierwszej jakości i tańsze, mocne, specjalnie nadają się dla kolonistów. Naprzykład kaszmir zagraniczny i nacjonalny, brim, kapelusze, krawatki, koszule, jedwabie, towary bawełniane i inne drobiazgi do ubrań.

Casa Brasil

N. 10 — RUA JOSE BONIFACIO N. 10 — CURITYBA

KALENDARZ POLSKI

PRZYJACIELA RODZINY na rok 1926

nabyć można w Kurytybie:

w sklepie p.p. Domańskiego i Krzyżanowskiego, w księgarniach: Cezara Szulca, Bohdana Mikoszewskiego i w księgarni Fratini'ego (Livraria Polaca).

Wydawca «Świata Parańskiego» prosi S-auownych Prenumeratorów by się spieszyli ze zapłatą «Świata Parańskiego». Niektórzy nie zapłacili jeszcze za «Świat Parański» za rok 1924.

Należność za «Świat Parański», za «Jasełka Parańskie», za «Pieśni z Pomorza» i za «Pamiętki z Częstochowy» proszę wysłać tylko na adres wydawcy «Świata Parańskiego»:

E. José J. G. de Papugneú Caixa postal 155 — Curityba — Parana.

KORRESPONDENCJE.

Izabel, Hansa, Est. St. Catharina, 28-go października 1925 r.

Donoszę z naszej kolonii, że urodzaje zapowiadają się pięknie. Kukurydza zakwitła i fasola tak że kwitnie. Tylko deszcze październikowe przeszkadzały w robocie polnej trochę.

Ceny produktów spadają znacznie; i tak: Jeszcze w sierpniu kosztował worek kukurydzy 19-20 milrejsów, obecnie kosztuje 14-16 milrejsów. Fasola czyli fizon płacono 60-70 milrejsów, dziś kosztuje 24\$, Masło potaniało kosztuje 4\$500 Worek ryżu 33\$ a dziś płacą 12\$. Aroba wiewprzowiny 40\$ a teraz 25\$, tylko wołowina zdrożała kilo kosztowało 1\$600 rs. dziś 1\$900 rs. Farina mandiokowa kosztowała 36\$, dziś 14-15\$. Cukru worek kosztował 120\$ teraz 35\$.

Tak więc wszystko potaniało, co kolonista ma na sprzedaz, ale co kolonista musi kupić, to cena ta sama i jak tu żyć, kiedy nasze produkty mają jeszcze spaść a tu i podatki co rok to większe, a drogi co rok to lepsze!

Franciszek Kaczowski.

Telegramy z Polski.

Warszawa, 10-go listopada. — Sejm polski upoważnił rząd do zaciągnięcia zagranicznej pożyczki w sumie 600 milionów złotych (100 milionów dolarów).

Berlin, 9-go listopada. — (Telegram niemiecki) Wedle wiadomości z Genewy, Macdonald komisarz Ligi Narodów

dów w Gdańsku, miał już poprosić o zwolnienie ze swego urzędu. Jako następcę Macdonalda wymieniają dyrektora oddziału prawniczego przy sekretarjacie Ligi Narodów pana Hamel, którego miejsce znowu zająłby jakiś Niemiec, skoro tylko Niemcy wstąpią do Ligi Narodów.

(Przyp. Red. Wreszcie pozbyłaby się Polska z Gdańska tak nieprzyjaznych jej komisarzy angielskich).

Telegramy ze świata.

Rzym, 9-go listopada. — Uwięziono tu jako podejrzanych o współudział w spisku na życie Mussoliniego dyktatora Włoch, generała Zamboni'ego i generała Capetto, obu ozdobionych złotym medalem za męstwo w ostatniej wojnie. (Wogóle udaremniiono w tych dniach wielki spisek na życie Mussoliniego, który na wszystkie świętości zaklina obecnie swych zwolenników faszystów, by się nigdzie i pod żadnym pozorem zamety nie dopuszczali gwałtów na przeciwników lub podejrzanych o współudział w tym rozgąszonym spisku. Przyp. Red.)

Rzym, 7-go listopada. — Powitano tu z niesłychanym zapałem i triumfem lotnika włoskiego de Pinedo, który szczęśliwie powrócił z długiej podróży powietrznej w samolocie przez Rzym — Melbourne — Tokio — Rzym, a więc przeleciał przez Azję, Australję i znaczną część Europy.

Paryż, 9-go listopada. — Korespondent francuskiego dziennika «Le Journal» donosi z Berlina, że narodowcy przygotowują w Niemczech zamach monarchistyczny. Nawet głośno opowiadają, że stowarzyszenia wojskowe z Meklemburgji przygotowują zamach w ten sposób, że urządzią powszechny marsz na Berlin, tak jakto niegdyś urządził Mussolini przez swój marsz na Rzym.

Berlin, 12-go listopada. — Znany pisarz niemiecki Emil Ludvig wygłosił tu wobec wielkiej liczby słuchaczy odezwy o usiłowniach, jakich się ciągle różni ludzie podejmują by przywrócić w Niemczech monarchję i dawny rząd. Opowiadał szeroko o awanturach monarchistycznych (Putsch) w Monachjum za rządów prezydenta Eberta, a także a i obecnych planach monarchistów przywrócenia na tron bawarski familji Wittelsbachów. Ludvig na zakończenie oświadczył, że o tych wszystkich planach wie bardzo dobrze obecny prezydent Hindenburg; wezwał on nawet do pałaou różne osobistości zawiąta w te zamierzenia monarchistyczne i powiedział im wprost, by zaniechały tych różnych prób bo nie mają żadnych widoków powodzenia a nadto na pierwszeństwo takiej monarchistycznej rewolucji wojsko niemieckie wyruszy natychmiast i stłumi te ruchawki.

KURS PIENIĘDZY.

Table with exchange rates for Dollar, Lira włoska, Frank francuski, Angielski funt szterling, Pes argentyński, Frank szwajcarski, Złoty polski równy frankowi szwajcarskiemu.

Zawiadomienie.

Towarzystwo Zjednoczenie Dom Ludowy w Araukarji, prosi o jak najliczniejsze przyjęcie udziału w obchodzie Bożniczy Niepodległości Polski, która odbędzie się w niedzielę w dniu 15-go listopada b. r. w Domu Ludowym o godzinie 1szej po południu w Araukarji.

Za Zarząd. Sekretarz: Tomasz Falat

Przedstawienie Teatralne i Bal

Twa Szkoły Ludowej im. Józefa Piłsudskiego w Kurytybie. W SOBOTE dnia 14-go listopada b. r. o godzinie 8ej i poł. wieczorem w sali Związku Polskiego.

TANEC dla młodych, PRZEDSTAWIENIE dla starsz.; ob. Przyjdźcie jedni i drudzy, a nie będziecie żalować.

Odegrany zostanie bardzo wesoły utwór sceniczny Władysława Wójcika pod tytułem:

PATROL SWATEM

(obrazek z ostatniej wojny z bolszewikami).

Po przedstawieniu zabawa taneczna, będzie przygrywać doskonała muzyka, a więc będzie się można dobrze wytanńczyć.

CENY WEJŚC: Panowie płacą 2\$500, Panie 1\$, Dzieci do lat 12-stu \$500, Łoza 10\$000.

WSTĘP ZA ZAPROSZENIAMI. U W A G A: Członkowie Związku i Szkoły Ludowej mają prawo wejścia bez zaproszeń.

Komija zabawowa.

Urządza Wycieczkę do parku «Providencia» w niedzielę 15-go listopada o godzinie 2-jej popołudniu.

Komija zabawowa zastrzeżona sobie prawo odmawiania wstępu osobom nie odpowiednim.

Zaprasza się wszystkich Członków i Rodaków Zarząd.

Związek Polski W KURYTYBIE

Sekcja Świętego Stanisława W SOBOTE dnia 21-go listopada od będzie się w Związku Polskim Przedstawienie amatorskie — odegrane przez dzieci szkolne ze szkoły Sióstr Rodziny Marii i starszych.

Początek o godzinie 8 mej wieczór. Czysty dochód przeznaczony na szkołę Sióstr.

CENY WSTĘPU: Łoza 12\$000, Sala: Panoie 2\$500, Panie 1\$, dzieci \$500.

PROGRAM:

- 1) «Dobry przykład cuda dzielnego» z prologiem. 2) «Maciej w opałach» komedia bardzo wesoła, odegrana będzie przez naj- ybitniejszych aktorów.

Szakier ziemi do sprzedania.

Z powodu choroby sprzedam bardzo tanio 50 akrów ziemi, dużo lasu, dwa domy do mieszkania, wielki kawał ziemi obronionej i oksadzonej, dwa pastwiska, wszystko ogrodzone, 4 konie, kilka krów, cieląt, świń, drobiu, 3 wozy, wszystkie przyrządy domowe, w pobliżu źródła wody. 18 kilometrów od Kurytyby, 15 minut od Tamandaré.

Złożenia przyjmuje właściciel: Alexandre Kratzl przy Chacara Calesho.

Stój! Czytaj!

Jak Cię ktoś spotyka, To mu powiedz żywo: Ze najlepsze piwo Tylko jest „ATLANTICA“

„Cha Ideal“

Herbata czarna krajowa.

W zapachu, smaku i wydatności nie ustępuje herbatom zagranicznym, a przewyższa je zdrowotnością. Użyta na zimno i lekka osłodzona, gasi pragnienie nie jak żaden inny napój osładzający.

Wyrób fabryki VIUVA MANOEL DE MACEDO & Cia W KURYTYBIE

HOTEL CENTRAL

Curityba — Rua Ebanc Pereira N. 8. PRZYJEZDZAJĄC DO KURYTYBY SZUKAJCIE NAJTAŃSZY HOTEL CENTRAL!

Płaci się dziennie za jedzenie tylko 6\$000. — Dobry pokój tylko 9\$000. — Pensioniści płacą 150\$000, 120\$000 i 80\$000 miesięcznie. — Biorąc pokój 65\$000, 100\$000. — Dostarczają się jedzenia do domu.

Wyszedł nowy, trzeci nakład powszechnie znanej książki do nabożeństwa

JEZU BĄDŹ ZE MNA.

Wydanie trzecie przerobione. Czcionkami «Ludu» a nakładem Księży Misjonarzy.

Egzemplarz w pięknej płóciennoprzędzie w czerwonymi brzożam kosztuje 3\$, przy odbiorze tuzina płaci się tylko za 10 egzemplarzy

Ciekawe rzeczy z Polski

Szatańska zbrodnia podpala-cza.

Warszawa. — Barbarzyński wypadek podpalenia domu zdarzył się we wsi Henryjski pow. białostocki

Około północy mieszkańcy wsi zbudzeni zostali wielką łuną, bijącą w okna chałupy.

Płonął dom mieszkalny, gospodarza Wasilewskiego.

Po chwili cała wieś zgromadziła się przed płonącą chałupą.

Rozległy się okrzyki: — Gdzie gospodarz? — Gdzie Wasilewski?

Ponieważ właściciela płonącego domu nie odzywali się — kilku odważniejszych mieszkańców podskoczyło do drzwi chałupy.

Leżąc w tej chwili oklenko izby wypchnięte silnem uderzeniem wypadło z rąk.

Przy otworze wyskoczył w niepopalonej bieliznie gospodarz Wasilewski, w ślad z nim jego żona i troje dzieci.

Okazało się że chałupa została podpalona. Jesliński zbrodniarz przed podpaleniem zabił drzwi chałupy gwałtownie aby spłyczyć uniemożliwić ratunek.

Mimo natychmiastowego posęgu podpala-cza nie ujęto. Jedu tylko wieśniak spieszący do pożaru widział siedzącego na drzewie człowieka, obserwującego pożar i śmiejącego się od czasu do czasu śmiechem szata.

Mimo skrupulatnych oględzin drzewa i oklecznych pól — nie natrafiono na ślad tajemniczego podpala-cza.

Śmiertelny skok z wysokości 2000 metrów.

Odczał Piotrkowski Ligi Obrony Powietrznej Państwa urządził na torze wojskowym w Piotrkowie wloty w celach propagandowych. Popisów dokonywały dwa aeroplany, które specjalnie przybyły do Piotrkowa z Warszawy. Atrakcją główną tych popisów miały być

